

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2005, № 52, ст.565)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 3425-IV від 09.02.2006, ВВР, 2006, № 26, ст.213

№ 1512-VI від 11.06.2009, ВВР, 2009, № 49, ст.730

№ 1824-VI від 21.01.2010, ВВР, 2010, № 11, ст.111

№ 3778-VI від 22.09.2011, ВВР, 2012, № 21, ст.196

№ 4844-VI від 24.05.2012, ВВР, 2013, № 16, ст.137

№ 5460-VI від 16.10.2012, ВВР, 2014, № 2-3, ст.41

№ 124-IX від 20.09.2019, ВВР, 2019, № 46, ст.295

№ 1019-IX від 02.12.2020, ВВР, 2021, № 15, ст.125

№ 1978-IX від 16.12.2021

№ 2120-IX від 15.03.2022

№ 2573-IX від 06.09.2022

№ 2849-IX від 13.12.2022

№ 3193-IX від 29.06.2023}

{У тексті Закону слова "спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів, стандартизації, метрології, підтвердження відповідності" в усіх відмінках замінено словами "центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за дотриманням законодавства про захист прав споживачів" у відповідному відмінку згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

{У тексті Закону слова "засоби масової інформації" у всіх відмінках і числах замінено словом "медіа" згідно із Законом № 2849-IX від 13.12.2022}

{У тексті Закону слова "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального" замінено словами "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального" згідно із Законом № 3193-IX від 29.06.2023}

Цей Закон визначає основні принципи та напрями державної політики щодо попередження куріння тютюнових виробів, зниження рівня їх вживання серед населення, обмеження доступу до них дітей, охорони здоров'я населення від шкоди, що завдається їхньому здоров'ю внаслідок розвитку захворювань, інвалідності, а також смертності, спричинених курінням тютюнових виробів чи іншим способом їх вживання.

Стаття 1. Визначення термінів

Для цілей цього Закону наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

бездимний тютюновий виріб - тютюновий виріб, що не передбачає процесу згоряння, у тому числі жувальний тютюн, нюхальний тютюн та тютюн для перорального вживання;

введення в обіг тютюнового виробу - надання на ринку України тютюнових виробів незалежно від місця їх виробництва на платній або безоплатній основі;

викиди внаслідок вживання тютюнових виробів (далі - викиди) - речовини, що виділяються в атмосферне повітря під час вживання тютюнових виробів або супутніх продуктів за призначенням, у тому числі під час використання бездимних тютюнових виробів;

викликання залежності - фармакологічна здатність речовини викликати залежність, тобто стан, який впливає на здатність особи контролювати свою поведінку, як правило, шляхом створення відчуття винагороди, полегшення симптомів абстиненції або обох зазначених відчуттів;

громадське місце - частина (частини) будь-якої будівлі, споруди, яка доступна чи відкрита для населення вільно або за запрошенням, або за плату, постійно, періодично або час від часу, у тому числі під'їзди будівель і споруд, а також підземні переходи, стадіони, паркінги;

добавка - речовина інша, ніж тютюн, яка вводиться до складу тютюнового виробу, одиничної пачки або будь-якого зовнішнього упакування тютюнового виробу;

електронна сигарета - виріб, який може бути використаний для вдихання аерозолів (парів), що утворюються внаслідок нагрівання компонентами такого виробу рідин, що містять або не містять нікотин. Електронні сигарети можуть бути одноразовими або багаторазовими;

жувальний тютюн - бездимний тютюновий виріб, призначений виключно для цілей жування;

замінники тютюну - засоби, які за впливом на здоров'я людини відповідають тютюну, але не містять тютюну;

заправний контейнер - ємність, що містить нікотиновмісну рідину (або рідину без нікотину), яку можна використовувати для заправлення електронної сигарети;

зовнішнє упакування - будь-яке упакування, в якому тютюнові вироби або супутні продукти введені в обіг, що включає одиничні пачки або сукупність одиничних пачок. Прозора обгортка не вважається зовнішнім упакуванням;

інгредієнт - тютюн, добавка, а також будь-яка речовина або елемент, присутній у готовому тютюновому виробі або супутньому продукті, включаючи папір, фільтр, чорнило, капсулу та клей;

комбіноване медичне попередження споживачів тютюнових виробів - медичне попередження, що складається з текстового попередження та ілюстрації відповідно до цього Закону;

куріння тютюнових виробів - дії, що призводять до згоряння тютюнових виробів, у результаті чого утворюється тютюновий дим, який виділяється в атмосферне повітря та вдихається особою, яка курить;

максимальний рівень викидів - максимальний вміст або викид, включаючи нульове значення, речовини у тютюновому виробі, що вимірюється в міліграмах;

медичне попередження споживачів тютюнових виробів - попередження споживачів тютюнових виробів про несприятливий вплив тютюнового виробу на здоров'я людини або інші небажані наслідки вживання тютюнових виробів, у тому числі текстові попередження, комбіновані медичні попередження, загальні попередження та інформаційні повідомлення, передбачені законодавством;

нікотин - нікотинові алкалоїди або інша хімічна речовина, включаючи будь-яку сіль або комплекс нікотину, що добувається з рослинної сировини (тютюну) або синтетичним способом;

новітній тютюновий виріб - тютюновий виріб, що не належить до жодної з таких категорій, як сигарети, тютюн для самокрутки, тютюн для люльки, тютюн для кальяну, сигари, сигарилли, жувальний тютюн, нюхальний тютюн, тютюн для перорального вживання, та введений в обіг після 19 травня 2014 року;

нюхальний тютюн - бездимний тютюновий виріб, вживання якого здійснюється шляхом нюхання;

одиночна пачка - найменше індивідуальне упакування тютюнового виробу або супутнього продукту, введеного в обіг;

предмети, пов'язані з вживанням тютюнових виробів, - портсигари, мундштуки, люльки, сигаретний папір, фільтри, обрізувач сигар, що використовуються для вживання тютюнових виробів, крім запальничок та сірників;

приміщення - будь-який простір, що має дах та обмежений двома або більше стінами чи перегородками, незалежно від матеріалу, з якого створено дах, стіни або перегородки, та незалежно від того, чи є конструкція постійною або тимчасовою;

пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння - пристрої, які можуть бути використані для вдихання аерозолів (парів), що утворюються внаслідок нагрівання продуктів, які містять у своєму складі тютюн (продукти його переробки), без їх згоряння;

реклама і стимулювання продажу пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, - будь-який вид передачі комерційної інформації, рекомендації або дії, метою, результатом або ймовірним результатом яких прямо чи опосередковано є

стимулювання продажу пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, або вживання тютюну;

реклама і стимулювання продажу тютюну - будь-який вид передачі комерційної інформації, рекомендації або дії, метою, результатом або ймовірним результатом яких прямо чи опосередковано є стимулювання продажу тютюнових виробів або вживання тютюну;

рідини, що використовуються в електронних сигаретах, - рідкі суміші хімічних речовин, що містять або не містять нікотин, які використовуються для створення аерозолів (парів) в електронних сигаретах та містяться, зокрема, у картриджах, заправних контейнерах та інших ємностях;

робоче місце - простір, відведений у будівлі чи споруді для перебування працівника під час здійснення ним трудової діяльності;

сигара - згортка тютюну, яка вживається через процес згоряння, готова для вживання, що містить:

зовнішню обгортку з природного тютюну;

фільтр з обмолоченої суміші та зовнішню обгортку нормального кольору сигари з відновленого тютюну, яка повністю покриває виріб, у тому числі, за необхідності, фільтр, але для загострених сигар - незагострений кінець, питома вага якої, не включаючи фільтр чи мундштук, становить не менше 2,3 грама і не більше 10 грамів, а окружність щонайменше однієї третини довжини становить не менше 34 міліметри;

сигарета - паперовий циліндр з тютюном, який вживається через процес згоряння, готовий до вживання, який не є ані сигарою, ані сигарилою;

сигарила - тип малої сигари вагою до 3 грамів;

смако-ароматична добавка - добавка до тютюнового виробу, яка надає йому запаху та/або смаку;

смола - сирий безводний, безнікотиновий конденсат диму;

споживач тютюнового виробу - фізична особа, яка діє в цілях, не пов'язаних з її торговельною діяльністю, підприємницькою діяльністю, заняттям чи професією;

спонсорство пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, - будь-який вид внеску в будь-яку подію, захід або окрему особу, метою, результатом або ймовірним результатом якого прямо чи опосередковано є стимулювання продажу пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, або вживання тютюну;

спонсорство тютюну - будь-який вид внеску в будь-яку подію, захід або окрему особу, метою, результатом або ймовірним результатом якого прямо чи опосередковано є стимулювання продажу, вживання тютюнових виробів або вживання тютюну;

токсичність - ступінь шкідливого впливу речовини на здоров'я людини, у тому числі наслідки, що виникають згодом, зазвичай через повторне чи постійне її вживання або вплив;

трав'яний виріб для куріння - виріб на основі рослинної сировини, трав або фруктів, що не містить тютюну, який можна вживати через процес згоряння;

тютюн - листя та інші натуральні оброблені або необроблені частини рослин тютюну, у тому числі розширений і відновлений тютюн;

тютюн для кальяну - тютюновий виріб, що може вживатися через кальян. Для цілей цього Закону тютюн для кальяну вважається тютюновим виробом для куріння. Якщо тютюн може бути використаний і для кальяну, і для самокрутки, він вважається тютюном для самокрутки;

тютюн для люльки - тютюн, що може вживатися через процес згоряння, призначений виключно для використання в люльці;

тютюн для перорального вживання - всі тютюнові вироби для перорального вживання, крім тих, що призначені для вдихання або жування, вироблені повністю або частково з тютюну в формі порошку або частинок чи в будь-якій комбінації цих форм, зокрема у порціях саше або пористих пакетиках;

тютюн для самокруток - тютюн, що може використовуватися споживачами або в місці роздрібної торгівлі для виготовлення сигарет;

тютюновий аерозоль - викиди від нагрівання або тління тютюнових виробів;

тютюновий дим - продукти згоряння тютюнових виробів, що виділяються в атмосферне повітря;

тютюнові вироби - вироби, які можуть бути використані для вживання та до складу яких, навіть частково, входить тютюн, незалежно від того, чи є він генетично модифікований, чи ні;

тютюнові вироби для куріння - тютюнові вироби інші, ніж бездимні тютюнові вироби;

характерний смак і аромат електронної сигарети, заправного контейнеру, рідини, що використовується в електронних сигаретах, - чітко відчутний запах або смак, інший, ніж запах або смак тютюну, отриманий у результаті введення добавки або комбінації добавок, у тому числі, але не тільки, фруктів, прянощів, трав, спирту, цукерок, ментолу або ванілі, який є відчутним перед або під час використання електронної сигарети, заправного контейнера та рідини, що використовується в електронних сигаретах;

характерний смак і аромат тютюнового виробу - чітко відчутний запах або смак, інший, ніж запах або смак тютюну, отриманий у результаті введення добавки або комбінації добавок, у тому числі, але не тільки, фруктів, прянощів, трав, спирту, цукерок, ментолу або ванілі, який є відчутним перед вживанням тютюнового виробу або під час його вживання.

{Стаття 1 із змінами, внесеними згідно із Законами № 3425-IV від 09.02.2006, № 1512-VI від 11.06.2009, № 3778-VI від 22.09.2011, № 1019-IX від 02.12.2020; в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

Стаття 2. Законодавство України про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення

Законодавство України про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення базується на [Конституції України](#) і складається з [Основ законодавства України про охорону здоров'я](#), цього Закону та інших нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до них.

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення, то застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 3. Основні завдання цього Закону

Основними завданнями цього Закону є:

визначення правових і організаційних засад державної політики щодо попередження куріння тютюнових виробів серед дітей і молоді та зменшення вживання тютюнових виробів громадянами з метою зниження ризику розвитку захворювань, втрати працездатності та їхньої передчасної смертності внаслідок куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання;

визначення повноважень Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

посилення державного контролю за безпечністю тютюнових виробів, що виробляються в Україні або ввозяться в Україну, та зменшення токсичності тютюнових виробів шляхом зниження вмісту нікотину, смоли, інших шкідливих для здоров'я людини речовин та інгредієнтів тютюнових виробів, що входять до складу тютюнових виробів і виділяються з тютюновим димом під час їх куріння;

удосконалення профілактичних, просвітницьких заходів, спрямованих на попередження та зменшення куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання;

сприяння лікуванню залежності від тютюну (нікотинової залежності) осіб, які бажають позбутися шкідливої звички курити тютюнові вироби чи іншим способом їх вживати, та пропаганді здорового способу життя;

{Абзац шостий статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1512-VI від 11.06.2009}

забезпечення захисту людини від шкідливого впливу тютюнового диму на робочих і в громадських місцях;

створення економічних, інших умов, що сприятимуть обмеженню куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання, охороні здоров'я населення, зниженню захворюваності та збільшенню тривалості життя людини;

забезпечення інформування населення про ризики та шкідливі наслідки для здоров'я людини куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання незалежно від віку людини і стану її здоров'я;

встановлення засад відповідальності за порушення законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення.

Стаття 4. Основні принципи державної політики щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення

Відповідно до завдань цього Закону державна політика щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення ґрунтується на таких принципах:

законності;

комплексності правових, економічних, медичних та інших заходів, спрямованих на охорону здоров'я населення шляхом попередження та зменшення вживання тютюнових виробів;

поступовості та поетапності заходів, спрямованих на охорону здоров'я населення від впливу тютюнового диму, запобігання початку куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання, насамперед серед дітей та молоді, та зменшення вживання тютюнових виробів;

{Абзац четвертий статті 4 в редакції Закону № 1512-VI від 11.06.2009}

участі фізичних осіб, об'єднань громадян, діяльність яких не пов'язана з тютюновою промисловістю, у заходах щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

{Абзац п'ятий статті 4 в редакції Закону № 1512-VI від 11.06.2009}

індивідуального підходу і доступності лікувально-профілактичних заходів для кожної особи, яка бажає позбутися шкідливої звички курити тютюнові вироби чи іншим способом їх вживати;

доступності інформації для населення про шкоду для здоров'я людини вживання тютюнових виробів, впливу тютюнового диму та перевагу здорового способу життя;

пріоритетності політики у сфері охорони здоров'я у порівнянні з фінансовими, податковими та корпоративними інтересами суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з тютюновою промисловістю.

{Статтю 4 доповнено абзацом восьмим згідно із Законом № 1512-VI від 11.06.2009}

Стаття 5. Основні напрями державної політики щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення

Основними напрямками державної політики щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення є:

здійснення комплексу заходів для охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюнового диму, попередження початку куріння тютюнових виробів, обмеження їх вживання, насамперед серед дітей та молоді;

покращання інформування населення про ризики і шкідливі наслідки для здоров'я людини куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання, а також шкідливого впливу тютюнового диму;

забезпечення доступності надання профілактичної, діагностичної та лікувальної допомоги, ефективного медикаментозного забезпечення всім особам, які курять тютюнові вироби чи іншим способом їх вживають і бажають позбутися цієї шкідливої звички, шляхом створення загальнодержавних програм щодо профілактики, діагностики та лікування залежності від тютюну (нікотинової залежності);

{Абзац четвертий статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1512-VI від 11.06.2009}

зміцнення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я для забезпечення реалізації комплексу заходів щодо відновлення та зміцнення здоров'я населення, пропаганди здорового способу життя;

удосконалення гігієнічної регламентації тютюнових виробів та методик визначення відповідності вмісту смоли та нікотину, інших шкідливих речовин, що містяться в тютюнових виробах та виділяються з тютюновим димом під час їх куріння, встановленим законом показникам з урахуванням вимог міжнародного законодавства;

забезпечення дотримання суб'єктами господарювання відповідних норм і правил під час виробництва та реалізації тютюнових виробів;

{Абзац сьомий статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом № 124-IX від 20.09.2019}

розвиток наукових досліджень щодо попередження вживання тютюнових виробів та лікування залежності від тютюну (нікотинової залежності);

{Абзац восьмий статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1512-VI від 11.06.2009}

сприяння медіа у підтримці заходів впровадження державної політики у сфері боротьби з курінням тютюнових виробів чи іншим способом їх вживання.

Стаття 6. Повноваження Кабінету Міністрів України щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення

Кабінет Міністрів України:

забезпечує проведення єдиної державної політики щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення, розробляє та затверджує відповідні програми;

розробляє та забезпечує виконання відповідних загальнодержавних програм попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на

здоров'я населення, забезпечує ефективне використання бюджетних коштів на їх реалізацію;

{Абзац третій статті 6 в редакції Закону № 1512-VI від 11.06.2009}

приймає рішення щодо удосконалення податкової та фінансової політики у сфері протидії поширеності куріння тютюнових виробів чи іншого способу їх вживання та зменшення їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

{Абзац четвертий статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

координує роботу органів виконавчої влади у сфері реалізації державної політики щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

впроваджує систему моніторингу вживання тютюнових виробів серед населення і поширеності захворювань, пов'язаних з курінням тютюнових виробів чи іншим способом їх вживання, оцінки ефективності здійснення державної політики у сфері протидії курінню тютюнових виробів чи іншому способу їх вживання;

укладає відповідні міжнародні договори України;

здійснює інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 7. Повноваження центральних органів виконавчої влади щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, в межах своєї компетенції:

формує державну політику щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення відповідно до закону, бере участь у розробленні та виконанні відповідних загальнодержавних програм попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

визначає в установленому порядку з урахуванням норм міжнародного права переліки шкідливих для здоров'я людини речовин та інгредієнтів тютюнових виробів, що входять до складу тютюнових виробів та виділяються з тютюновим димом під час їх куріння;

здійснює відповідно до закону гігієнічну регламентацію щодо небезпечних факторів, пов'язаних з вживанням тютюнових виробів, з урахуванням міжнародного законодавства;

бере участь у розробці пропозицій щодо удосконалення податкової та фінансової політики у сфері протидії поширеності куріння тютюнових виробів чи іншого способу їх вживання та зменшення їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

проводить моніторинг ефективності заходів, що проводяться у сфері охорони здоров'я населення, спрямованих на мінімізацію шкідливих наслідків вживання тютюнових виробів, аналізує і прогнозує ситуацію із захворюваністю населення, що пов'язана з вживанням тютюнових виробів;

{Частина першу статті 7 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 2573-IX від 06.09.2022}

здійснює інші повноваження, передбачені законом.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, в межах своєї компетенції:

реалізує державну політику щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення відповідно до закону, бере участь у розробленні та виконанні відповідних загальнодержавних програм попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

розробляє та впроваджує в установленому порядку на рівні первинної медико-санітарної допомоги заходи з діагностики та лікування залежності від тютюну (нікотинової залежності);

надає особам, які бажають позбутися шкідливої звички курити тютюнові вироби чи іншим способом їх вживати, доступну, якісну та ефективну лікувально-профілактичну допомогу;

вживає заходів для запобігання поширеності куріння тютюнових виробів серед населення, насамперед серед дітей та молоді;

інформує населення через медіа про шкідливість куріння чи інших способів вживання тютюнових виробів та здійснює пропаганду медичних знань з питань профілактики захворювань, пов'язаних з вживанням тютюнових виробів;

бере участь у розробці навчальних програм з профілактики куріння тютюнових виробів чи іншого способу їх вживання та лікування залежності від тютюну (нікотинової залежності);

координує проведення закладами охорони здоров'я, науково-дослідними установами, що належать до сфери його управління, заходів, спрямованих на обмеження вживання тютюнових виробів, а також зменшення їхнього шкідливого впливу на здоров'я населення;

організовує проведення наукових досліджень щодо попередження та зменшення куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання серед населення, лікування залежності від тютюну (нікотинової залежності);

бере участь у формуванні державних замовлень на виробництво лікарських засобів, необхідних для лікування залежності від тютюну (нікотинової залежності), здійснення інших профілактичних і лікувальних заходів, а також проводить підготовку та перепідготовку і підвищення кваліфікації фахівців, які здійснюють заходи щодо попередження та зменшення куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання серед населення та проводять лікування залежності від тютюну (нікотинової залежності);

забезпечує взаємодію з іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади і громадськими організаціями з питань охорони здоров'я населення від шкідливих наслідків вживання тютюнових виробів;

бере участь у міжнародному співробітництві щодо попередження вживання тютюнових виробів та зменшення їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

здійснює інші повноваження, передбачені законом.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів, у межах своєї компетенції:

{Абзац перший частини третьої статті 7 в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021; /-зміни до абзацу першого частини третьої статті 7, прийняті Законом України № 2573-IX від 06.09.2022, внести неможливо (відсутні слова, що потрібно замінити)-/}

реалізує відповідно до закону державну політику щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

здійснює державний контроль за додержанням законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

{Частину третю статті 7 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 1978-IX від 16.12.2021}

здійснює контроль за дотриманням показників вмісту шкідливих для здоров'я людини речовин і інгредієнтів у тютюнових виробах, які реалізуються на території України;

{Абзац п'ятий частини третьої статті 7 виключено на підставі Закону № 2573-IX від 06.09.2022}

проводить моніторинг ефективності заходів у сфері охорони здоров'я населення від шкідливих наслідків вживання тютюнових виробів, аналізує і прогнозує ситуацію із захворюваністю населення, що пов'язана з вживанням тютюнових виробів;

здійснює інші повноваження, передбачені законом.

{Стаття 7 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1512-VI від 11.06.2009; в редакції Закону № 5460-VI від 16.10.2012}

Стаття 8. Повноваження Ради міністрів Автономної Республіки Крим і місцевих органів виконавчої влади щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві органи виконавчої влади в межах своєї компетенції:

реалізують загальнодержавні, регіональні, інші програми щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

забезпечують проведення профілактичних і лікувальних заходів, спрямованих на попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

організують спостереження та збір відомостей про поширеність вживання тютюнових виробів у відповідному регіоні, проводять запобіжні та профілактичні заходи

для обмеження вживання тютюнових виробів серед населення, захисту, насамперед дітей та молоді, від шкідливого впливу тютюнового диму;

інформують населення через медіа про шкоду, якої завдає здоров'ю людини вживання тютюнових виробів, про стан захворюваності і смертності, спричинених вживанням тютюнових виробів, у відповідному регіоні, та про вжиті запобіжні і профілактичні заходи;

сприяють вирішенню питань щодо фінансового забезпечення лікувально-профілактичних заходів та робіт, пов'язаних з профілактикою захворюваності, спричиненої вживанням тютюнових виробів і шкідливим впливом тютюнового диму, а також лікуванням залежності від тютюну (нікотинової залежності), у тому числі щорічно при формуванні відповідних бюджетів;

{Абзац шостий статті 8 в редакції Закону № 1512-VI від 11.06.2009}

здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 9. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення

Органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції:

контролюють виконання відповідних програм щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення;

сприяють вирішенню питань фінансового та матеріально-технічного забезпечення заходів і робіт, спрямованих на обмеження вживання тютюнових виробів, а також зменшення їх шкідливого впливу на здоров'я населення, у тому числі щорічно при формуванні відповідних бюджетів;

{Абзац третій статті 9 в редакції Закону № 1512-VI від 11.06.2009}

здійснюють контроль за проведенням профілактичних та лікувальних заходів у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці щодо обмеження вживання тютюнових виробів, зменшення їх шкідливого впливу на здоров'я населення, визначають вільні від куріння місця;

забезпечують у комунальних закладах охорони здоров'я доступність профілактичних заходів і надання ефективної лікувальної допомоги, включаючи медикаментозне забезпечення, для осіб, які бажають позбутися шкідливої звички курити тютюнові вироби чи іншим способом їх вживати;

здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 10. Вимоги щодо здійснення діяльності, пов'язаної з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, експортом і імпортом тютюнових виробів

Діяльність, пов'язана з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, експортом і імпортом тютюнових виробів, здійснюється відповідно до закону, з урахуванням встановлених цією статтею заборон.

Забороняється виробництво (крім виробництва для експорту), оптова і роздрібна торгівля та імпорт для реалізації на території України:

1) сигарет, у яких рівні викидів нікотину, смоли та монооксиду вуглецю в диму однієї сигарети перевищують: нікотину - 1 міліграм, смоли - 10 міліграмів, монооксиду вуглецю - 10 міліграмів;

2) тютюнових виробів, одинична пачка яких не відповідає вимогам, визначеним [статтею 12](#) цього Закону, та/або тютюнових виробів, на одиничній пачці яких відсутні визначені законодавством медичні попередження;

3) тютюнових виробів з використанням на їх упакуванні або на самих тютюнових виробах будь-яких елементів або ознак (тексти, символи, назви, зображення або інші ознаки), які:

рекламують тютюновий виріб або сприяють його вживанню, створюючи помилкове враження про його характеристики, вплив на здоров'я, ризики або викиди;

включають кількісну інформацію про вміст нікотину, смоли, монооксиду вуглецю у тютюновому виробі;

вказують на те, що певний тютюновий виріб є менш шкідливим, ніж інші, або має на меті зменшити вплив деяких шкідливих компонентів диму, або надає переваги, пов'язані з життєвою силою, енергійністю, оздоровленням, омолодженням, має природні чи органічні властивості або інші переваги для здоров'я чи способу життя;

повідомляють про смак, запах, будь-які смако-ароматичні або інші добавки чи про їх відсутність;

нагадують харчовий продукт або косметичний продукт;

вводять в оману, що певний тютюновий виріб має покращену здатність біологічного розкладання або інші екологічні переваги;

4) сигарет та тютюну для самокруток з характерним запахом та/або смаком диму;

5) тютюнових виробів, що містять такі добавки:

вітаміни або інші добавки, які створюють враження, що тютюновий виріб має переваги для здоров'я або призводить до зменшення ризиків для здоров'я, або становить менший ризик для здоров'я;

кофеїн, таурин чи інші добавки та стимуляторні сполуки, що асоціюються з енергійністю та/або життєвою силою;

добавки, що мають властивості робити викиди кольоровими;

добавки, що полегшують вдихання диму або засвоєння нікотину;

добавки, що мають канцерогенні, мутагенні або репродуктивно токсичні властивості у неспаленій формі;

б) сигарет та тютюну для самокруток, що містять смако-ароматичні добавки у будь-яких компонентах, таких як фільтр, папір, упаковка, капсула або мають будь-які технічні характеристики, що дозволяють змінювати запах чи смак сигарет, тютюну для самокруток або інтенсивність диму;

7) сигарет та тютюну для самокруток, фільтр, папір або капсула яких містить тютюн або нікотин;

8) тютюну для перорального вживання.

{Частина друга статті 10 в редакції Закону № 3425-IV від 09.02.2006; із змінами, внесеними згідно із Законами № 1512-VI від 11.06.2009, № 1824-VI від 21.01.2010; в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

Виробнику та імпортеру тютюнових виробів забороняється вміщувати в одиничну пачку та в зовнішнє упакування тютюнових виробів вкладки, які прямо чи опосередковано заохочують придбання тютюнових виробів або їх вживання.

{Частина третя статті 10 в редакції Законів № 3425-IV від 09.02.2006, № 1978-IX від 16.12.2021}

Забороняється включення тютюнових виробів і предметів, пов'язаних з їх вживанням, до гуманітарної допомоги, а також поширення тютюнових виробів серед населення безоплатно.

{Частина четверта статті 10 в редакції Закону № 1512-VI від 11.06.2009}

Забороняється підтримка виробництва (імпорту) тютюну та тютюнових виробів для реалізації на митній території України у формі державного фінансування, надання за рахунок коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів відповідним суб'єктам господарювання фінансової допомоги, фінансових гарантій, дотацій, субсидій, пільгових кредитів (позик).

{Частина п'ята статті 10 в редакції Закону № 3425-IV від 09.02.2006}

Стаття 10¹. Вимоги щодо здійснення діяльності, пов'язаної з виробництвом, оптовою та роздрібною торгівлею, експортом і імпортом електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах

Виробники та імпортери електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, подають до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах санітарного та епідемічного благополуччя населення, повідомлення про будь-які вироби, які вони планують ввести в обіг на території України. Повідомлення подається в електронній формі за шість місяців до запланованого введення в обіг.

Повідомлення, залежно від того, чи є виріб електронною сигаретою, заправним контейнером або рідиною, що використовується в електронних сигаретах, повинно містити таку інформацію:

1) найменування та контактні дані виробника та відповідальної юридичної або фізичної особи в Україні, а у випадках, визначених законом, - імпортера в Україну;

2) перелік інгредієнтів, що містяться у виробі, та викидів, що виникають внаслідок використання виробу, за назвою торговельної марки та виду/типу, із зазначенням питомої ваги інгредієнтів;

3) токсикологічні дані про інгредієнти виробу та викиди, що виникають внаслідок використання виробу, у тому числі при нагріванні, з урахуванням їх впливу на здоров'я людини при вдиханні та будь-який ефект викликання залежності;

4) інформація про дози нікотину та їх засвоєння при використанні виробу в нормальних або обґрунтовано передбачуваних умовах;

5) опис компонентів виробу, у тому числі механізму відкривання та заправлення електронної сигарети або заправного контейнера;

6) опис виробничого процесу, у тому числі інформація про те, чи використовується серійне виробництво, заява про те, що виробничий процес відповідає вимогам цієї статті;

7) заява про те, що виробник та імпортер несуть повну відповідальність за якість та безпечність виробу при його введенні в обіг та використанні в нормальних або обґрунтовано передбачуваних умовах.

Електронні сигарети, заправні контейнери, рідини, що використовуються в електронних сигаретах, можуть бути введені в обіг на території України лише за умови виконання таких вимог:

1) рідини, що використовуються в електронних сигаретах, вводяться в обіг тільки у спеціальних заправних контейнерах, об'єм яких не перевищує 10 мілілітрів, в одноразових електронних сигаретах або одноразових картриджах, які мають об'єм не більше 2 мілілітрів;

2) вміст нікотину у рідинах, що використовуються в електронних сигаретах, становить не більше 20 міліграмів в 1 мілілітрі;

3) рідини, що використовуються в електронних сигаретах, не містять такі добавки:

вітамінні або інші добавки, які створюють враження, що виріб має переваги для здоров'я або призводить до зменшення ризиків для здоров'я, або становить менший ризик для здоров'я;

кофеїн, таурин чи інші добавки та стимуляторні сполуки, що асоціюються з енергійністю та життєвою силою;

добавки, що мають властивості робити викиди кольоровими;

4) у виробництві рідини, що використовуються в електронних сигаретах, використовуються лише інгредієнти високої чистоти;

5) у їх виробництві використовуються лише такі інгредієнти, які не становлять ризик для здоров'я людини в нагрітій або ненагрітій формі, крім нікотину в рідинах, що використовуються в електронних сигаретах;

6) електронні сигарети забезпечують рівномірне вживання доз нікотину за звичайних умов використання;

7) електронні сигарети, заправні контейнери та рідини, що використовуються в електронних сигаретах, захищені від доступу дітей, несанкціонованого доступу, пошкоджень і протікань та мають механізм, що забезпечує заправлення без протікання;

8) електронні сигарети, заправні контейнери, рідини, що використовуються в електронних сигаретах, не мають характерного запаху та/або смаку.

{Закон доповнено статтею 10¹ згідно із Законом № 1978-IX від 16.12.2021}

Стаття 11. Вимоги щодо вмісту шкідливих для здоров'я людини речовин та інгредієнтів, що входять до складу тютюнових виробів та виділяються з тютюновим димом під час їх куріння, та інформації про шкідливі речовини та інгредієнти тютюнових виробів

Визначення вмісту нікотину, монооксиду вуглецю, смоли, інших шкідливих для здоров'я людини речовин, у тому числі інгредієнтів тютюнових виробів, у тютюнових виробках та тютюновому димі здійснюється організаціями (лабораторіями), яким у встановленому законом порядку надано право випробування продукції на відповідність її вимогам щодо безпечності для здоров'я та життя людини. Зазначені організації (лабораторії) включаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері захисту прав споживачів, до відповідного переліку, який підлягає оприлюдненню.

{Частина перша статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012; в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

Контроль за додержанням визначених законом показників вмісту нікотину, монооксиду вуглецю та смоли, а також показників вмісту інших шкідливих для здоров'я людини речовин та інгредієнтів у тютюнових виробках, що виробляються, реалізуються на території України, здійснює в межах своїх повноважень центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів.

{Частина друга статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012; в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021; /-зміни до частини другої статті 11, прийняті Законом України № 2573-IX від 06.09.2022, внести неможливо (відсутні слова, що потрібно замінити)-/}

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, щорічно публікує переліки шкідливих для здоров'я людини речовин та інгредієнтів тютюнових виробів, що входять до складу тютюнових виробів та виділяються з тютюновим димом під час їх куріння, а також інформує населення через медіа про шкідливі речовини та інгредієнти тютюнових виробів, що містяться в складі тютюнових виробів та виділяються з тютюновим димом при їх курінні, про шкоду для здоров'я людини вживання тютюнових виробів.

{Частина третя статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

{Частина четверту статті 11 виключено на підставі Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

Стаття 11¹. Звітність про інгредієнти тютюнових виробів та викиди

Кожний виробник або імпортер тютюнових виробів щороку, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним, подає до центрального органу виконавчої влади, що реалізує

державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, в електронному вигляді таку звітність про інгредієнти щодо тютюнових виробів, призначених для реалізації на митній території України, щодо кожної торговельної марки та виду/типу:

1) перелік інгредієнтів, використаних у виробництві тютюнового виробу, із зазначенням їх питомої ваги у порядку зменшення;

2) обсяг викидів смоли, нікотину, монооксиду вуглецю в диму сигарет;

3) інформацію про інші викиди та їх граничні рівні (за наявності).

До переліку інгредієнтів додаються:

1) заява із зазначенням причин включення інгредієнтів у відповідні тютюнові вироби;

2) інформація про наявні токсикологічні дані щодо інгредієнтів у спаленій або неспаленій формі, із зазначенням, зокрема, їхнього впливу на здоров'я людини та будь-яких властивостей, що викликають залежність.

Виробники та імпортери тютюнових виробів подають до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, звітність про викиди із зазначенням використаних методів їх вимірювання.

Викиди смоли, нікотину та монооксиду вуглецю сигарет вимірюються на основі таких державних стандартів:

ДСТУ ISO 4387:2010 - для смоли;

ДСТУ ISO 10315:2010 - для нікотину;

ДСТУ ISO 8454:2007 - для монооксиду вуглецю.

Точність вимірювання викидів смоли, нікотину та монооксиду вуглецю визначається відповідно до ДСТУ ISO 8243:2009.

Визначення викидів нікотину, смоли та монооксиду вуглецю здійснюється акредитованими лабораторіями відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері захисту прав споживачів.

Виробники або імпортери сигарет та тютюну для самокруток подають також технічний документ, що містить загальний опис використаних добавок та їхніх властивостей.

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, оприлюднює інформацію, одержану відповідно до цієї статті, на своєму офіційному веб-сайті, крім конфіденційної інформації, доступ до якої обмежено виробником або імпортером відповідно до законодавства.

Виробники та імпортери тютюнових виробів також подають до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення:

1) доступні їм результати внутрішніх та зовнішніх досліджень щодо вивчення ринку та уподобань різних груп споживачів, у тому числі молоді, та серед курців, щодо інгредієнтів та викидів, а також короткі резюме будь-яких ринкових опитувань, які вони проводять при введенні в обіг новітніх виробів;

2) інформацію про обсяги продажів тютюнових виробів за марками і видами/типами, виражені у штуках або кілограмах, - щороку, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним.

Виробники та імпортери трав'яних виробів для куріння щороку, не пізніше 1 лютого року, наступного за звітним, подають до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, перелік всіх інгредієнтів, що використовуються при виробництві таких виробів, із зазначенням питомої ваги за назвою торговельної марки та видом/типом.

Зазначена інформація оприлюднюється на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення, крім конфіденційної інформації, доступ до якої обмежено виробником або імпортером відповідно до законодавства.

Порядок подання інформації, передбаченої цією статтею, визначається центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення.

{Закон доповнено статтею 11¹ згідно із Законом № 1978-IX від 16.12.2021}

Стаття 12. Медичні попередження споживачів тютюнових виробів для куріння та вимоги до упакування таких виробів

На кожній одиничній пачці та зовнішньому упакуванні тютюнових виробів для куріння зазначаються загальне попередження та комбіноване медичне попередження, що супроводжується відповідною кольоровою ілюстрацією, а також інформаційне повідомлення.

Загальне попередження, що складається з тексту: "Куріння вбиває - кидай курити зараз", розміщується у нижній частині однієї з бічних поверхонь одиничної пачки та зовнішнього упакування тютюнових виробів для куріння. Інформаційне повідомлення, що складається з тексту: "Тютюновий дим містить більше 70 речовин, здатних викликати захворювання на рак", розміщується в нижній частині іншої бічної поверхні. Загальне попередження та інформаційне повідомлення повинні мати ширину не менше 20 міліметрів.

На одиничних пачках тютюнових виробів для куріння у формі коробки з відкидною кришкою, при відкритті якої бічні поверхні розділяються на дві частини, загальне попередження та інформаційне повідомлення повністю розміщуються на більшій частині таких розділених бічних поверхонь. Загальне попередження розташовується у центрі верхньої поверхні, що є видимою, коли пачку відкрито. Бічні поверхні цього типу одиничних пачок повинні мати висоту не менше 16 міліметрів.

Загальне попередження та інформаційне повідомлення мають покривати 50 відсотків поверхні одиничної пачки та зовнішнього упакування тютюнових виробів для куріння, на якій вони розміщені.

Комбіноване медичне попередження розміщується на одиничних пачках та зовнішньому упакуванні тютюнових виробів для куріння з дотриманням таких вимог:

- 1) містить одне з 14 текстових попереджень і відповідну кольорову ілюстрацію;
- 2) містить інформаційне повідомлення, передбачене частиною другою цієї статті;
- 3) покриває 65 відсотків зовнішньої передньої та задньої поверхонь одиничної пачки чи зовнішнього упакування;
- 4) містить однакове текстове попередження та відповідну кольорову ілюстрацію з обох боків одиничної пачки;
- 5) має висоту не менше 44 міліметрів та ширину не менше 52 міліметрів.

Одне з комбінованих медичних попереджень повинно бути розміщено на верхній поверхні одиничної пачки та зовнішнього упакування тютюнового виробу для куріння, а на поверхні одиничної пачки, на якій наклеєна акцизна марка, комбіноване медичне попередження розміщується у нижній частині. Медичні попередження розташовуються у тому самому напрямку, що й будь-яка інша інформація, розташована на поверхні одиничної пачки тютюнового виробу для куріння.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, затверджує:

тексти та ілюстрації комбінованого медичного попередження, а також технічні вимоги до його макету, дизайну та форми, а також порядок їх нанесення виробниками тютюнових виробів для куріння;

три групи наборів комбінованого медичного попередження, що складаються з 14 варіантів тексту та ілюстрацій і змінюються щорічно.

Тексти та ілюстрації комбінованого медичного попередження, загальне попередження наносяться виробником тютюнових виробів для куріння на одиничні пачки та зовнішнє упакування тютюнових виробів для куріння не пізніше ніж через 12 місяців з дня набрання чинності нормативно-правовим актом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, яким їх затверджено.

Загальне та комбіноване медичне попередження розміщуються у чорній рамці, товщина ліній якої становить 1 міліметр, у центрі поверхні, що відведена для їх розміщення.

Тексти загального та комбінованого медичного попереджень, інформаційного повідомлення мають бути чіткими, друкуються чорним жирним шрифтом на білому фоні рядковими літерами, крім першої літери, і розміщуються таким чином, щоб забезпечити цілісність тексту при відкриванні тютюнового виробу для куріння у спосіб, зазначений на його одиничній пачці, та не перекриватися іншою друкованою інформацією або маркою акцизного збору.

Загальне попередження, інформаційне повідомлення на одиничній пачці та на будь-якому зовнішньому упакуванні тютюнових виробів для куріння мають бути надруковані без можливості їх видалення, не стиратися і бути повністю видимими, у тому числі не

перекриватися частково або повністю акцизними марками, цінниками, позначками, безпековими елементами, обгортками, чохлами, коробками або іншими предметами під час введення тютюнових виробів в обіг.

Медичні попередження повинні залишатися неушкодженими при відкритті одиначної пачки, крім одиначних пачок тютюнових виробів для куріння у формі коробки з відкидною кришкою, при відкритті якої бічні поверхні розділяються на дві частини, на яких інформаційне повідомлення може бути розділено під час відкриття пачки, але лише в такий спосіб, що забезпечує графічну цілісність та видимість його тексту.

Одиначна пачка сигарет повинна мати форму прямокутного паралелепіпеда. Дозволяється одиначна пачка сигарет з округленими або скошеними краями, за умови що медичне попередження займає еквівалентну площу поверхні, що і медичне попередження, розміщене на одиначній пачці сигарет без таких країв. Одиначна пачка тютюну для самокруток повинна мати форму прямокутного паралелепіпеда або циліндричну форму, або форму мішечка та містити тютюн вагою не менше 30 грамів.

Одиначна пачка сигарет повинна містити щонайменше 20 сигарет. Одиначна пачка тютюну для самокруток повинна містити тютюн масою не менше 30 грамів.

Одиначна пачка сигарет може виготовлятися з картонного або іншого м'якого матеріалу і не повинна мати отвір, який може бути знову закритий або повторно запечатаний після першого відкривання, крім відкидної кришки або коробки з кришкою на шарнірі. У пачках з відкидною кришкою або кришкою на шарнірі кришка прикріплюється шарнірами тільки на задній частині одиначної пачки.

{Додатково див. Закон № 1512-VI від 11.06.2009 - зміни втратили чинність на підставі Закону № 1824-VI від 21.01.2010; стаття 12 в редакції Закону № 1824-VI від 21.01.2010 - зміни набирають чинності через 18 місяців з дня набрання чинності постанови Кабінету Міністрів України про затвердження [малюнка \(малюнків\) та/або піктограми \(піктограм\)](#) для додаткових медичних попереджень; в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

Стаття 12¹. Медичні попередження споживачів та вимоги до упакування електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах

Упакування електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, має містити листок-вкладку, що включає таку інформацію:

1) інструкція щодо використання та зберігання виробу із зазначенням, що виріб не рекомендується використовувати особам, які не вживають тютюнових виробів;

2) протипоказання;

3) попередження для споживачів із груп ризику;

4) можливі несприятливі наслідки;

5) можливість викликання залежності та токсичність;

6) контактні дані виробника або імпортера, дані про контактну юридичну або фізичну особу в Україні.

Упакування електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, повинно відповідати таким вимогам:

1) включати список всіх інгредієнтів у порядку зменшення їх питомої ваги із зазначенням вмісту нікотину у виробі та його дозу при одноразовому використанні, номер партії та рекомендацію щодо зберігання у недоступному для дітей місці;

2) не включати елементи (тексти, символи, назви, торговельні марки, образи тощо), які: рекламують виріб або сприяють його використанню, створюючи помилкове враження про його характеристики, наслідки для здоров'я, ризику або викиди;

формують думку, що виріб є менш шкідливим, ніж інші, або має на меті зменшити вплив деяких шкідливих компонентів аерозолі (пару), або надає переваги, пов'язані з життєвою силою, енергійністю, оздоровленням, омолодженням, має природні чи органічні властивості, інші переваги для здоров'я чи способу життя;

повідомляють про характерний смак і аромат, будь-які смако-ароматичні чи інші добавки або про їх відсутність;

створюють враження, що виріб нагадує харчовий продукт або косметичний продукт;

створюють враження, що виріб має покращену здатність біологічного розкладання або інші екологічні переваги;

3) мати одне з таких медичних попереджень:

"Цей виріб містить нікотин - речовину, що викликає сильну залежність. Не рекомендується для вживання некурцями";

"Цей виріб містить нікотин - речовину, що викликає сильну залежність".

Медичне попередження, передбачене цим пунктом, повинно:

розміщуватися на кожній з двох більших сторін упакування;

займати 30 відсотків площі відповідних сторін упакування;

розміщуватися паралельно до основного тексту на поверхні, відведеній для цих попереджень;

бути надрукованим напівжирним чорним шрифтом на білому фоні;

розміщуватися в рамці чорного кольору, товщина ліній якої становить 1 міліметр, що наноситься у центрі ділянки поверхні, відведеної для такого попередження.

Упакування електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, не повинні пропонувати економічних переваг шляхом включення друкованих ваучерів, пропозиції знижок, у тому числі безоплатного розповсюдження, "два за ціною одного", інших подібних пропозицій.

{Закон доповнено статтею 12¹ згідно із Законом № 1978-IX від 16.12.2021}

Стаття 12². Медичні попередження споживачів та вимоги до упакування трав'яних виробів для куріння

На кожній одиничній пачці та зовнішньому упакуванні трав'яних виробів для куріння розміщується медичне попередження, що складається з тексту: "Куріння цього виробу завдає шкоди вашому здоров'ю". Таке медичне попередження друкується на передній і задній зовнішніх поверхнях упакування напівжирним чорним шрифтом на білому фоні таким чином, щоб покривалося 65 відсотків площі відповідної поверхні упакування.

Кожна одинична пачка та будь-яке зовнішнє упакування трав'яних виробів для куріння не повинні включати жодних елементів, які:

рекламують трав'яний виріб для куріння або сприяють його вживанню, створюючи помилкове враження про його характеристики, наслідки для здоров'я, ризики або викиди; містять інформацію про вміст нікотину, смоли чи монооксиду вуглецю у трав'яному виробі для куріння;

формують думку, що певний трав'яний виріб для куріння є менш шкідливим, ніж інші, або має на меті зменшити вплив деяких шкідливих компонентів диму, або надає переваги, пов'язані з життєвою силою, енергійністю, оздоровленням, омолодженням, має природні чи органічні властивості, інші переваги для здоров'я або способу життя;

повідомляють про характерний смак і аромат, будь-які смако-ароматичні чи інші добавки або про їх відсутність;

створюють враження, що виріб нагадує харчовий продукт або косметичний продукт.

{Закон доповнено статтею 12² згідно із Законом № 1978-IX від 16.12.2021}

Стаття 12³. Медичні попередження споживачів бездимних тютюнових виробів

На кожній одиничній пачці та будь-якому зовнішньому упакуванні бездимних тютюнових виробів розміщується медичне попередження, що складається з тексту: "Цей тютюновий виріб шкодить вашому здоров'ю та викликає залежність". Медичне попередження має бути чітким, друкується чорним жирним шрифтом на білому фоні рядковими літерами та розміщується в центрі поверхні, відведеної для нього, а на кубоподібних одиничних пачках та зовнішньому упакуванні бездимних тютюнових виробів - паралельно до бічного краю упаковки. Текст медичного попередження повинен бути паралельним до основного тексту на поверхні, відведеної для цього попередження. Медичне попередження на одиничних пачках та зовнішньому упакуванні бездимних тютюнових виробів розміщується в рамці чорного кольору, товщина ліній якої становить не менше 3 міліметрів і не більше 4 міліметрів. Ця рамка повинна обрамляти поверхню, відведену для медичного попередження.

Медичне попередження споживачів бездимних тютюнових виробів повинно відповідати також таким вимогам:

розміщуватися на двох найбільших поверхнях одиничної пачки чи будь-якого зовнішнього упакування;

охоплювати 30 відсотків загальної поверхні одиничної пачки чи будь-якого зовнішнього упакування.

{Закон доповнено статтею 12³ згідно із Законом № 1978-IX від 16.12.2021}

Стаття 12⁴. Введення в обіг новітніх тютюнових виробів

Виробники та імпортери новітніх тютюнових виробів подають до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення, повідомлення про будь-який новітній тютюновий виріб, який вони планують ввести в обіг на території України. Повідомлення подаються в електронній формі за шість місяців до запланованого введення в обіг.

{Частина перша статті 12⁴ із змінами, внесеними згідно із Законом № 2573-IX від 06.09.2022}

До повідомлення, зазначеного у частині першій цієї статті, додаються:

детальний опис відповідного новітнього тютюнового виробу та інструкція щодо його використання;

інформація про інгредієнти тютюнового виробу відповідно до частини першої статті 9¹ Закону України "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, спиртових дистилатів, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального".

Виробники та імпортери, які подають повідомлення про новітні тютюнові вироби, також повинні подати:

результати наукових досліджень щодо токсичності, здатності викликати залежність та привабливості новітнього тютюнового виробу (за наявності), зокрема щодо його інгредієнтів та викидів;

доступні їм результати досліджень щодо уподобань різних груп споживачів, у тому числі молоді, та серед курців;

іншу наявну та релевантну інформацію, у тому числі аналіз ризиків/переваг виробу, його очікуваний вплив на зменшення вживання тютюнових виробів, його очікуваний вплив на початок вживання тютюнових виробів та прогнозоване сприйняття різними категоріями споживачів.

Виробники та імпортери новітніх тютюнових виробів повинні подавати до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення, будь-яку нову або оновлену інформацію про дослідження та інформацію, визначену частиною третьою цієї статті.

{Частина четверта статті 12⁴ із змінами, внесеними згідно із Законом № 2573-IX від 06.09.2022}

Перелік введених в обіг новітніх тютюнових виробів та інформація, зазначена у частинах першій - четвертій цієї статті, оприлюднюються на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення, крім конфіденційної інформації, доступ до якої обмежено виробником або імпортером відповідно до законодавства.

{Частина п'ята статті 12⁴ із змінами, внесеними згідно із Законом № 2573-IX від 06.09.2022}

Введені в обіг новітні тютюнові вироби повинні відповідати вимогам цього Закону та інших законів України. Положення законодавства застосовуються до новітніх тютюнових виробів залежно від того, підпадають такі вироби під визначення бездимного тютюнового виробу чи тютюнового виробу для куріння.

{Закон доповнено статтею 12⁴ згідно із Законом № 1978-IX від 16.12.2021}

Стаття 13. Обмеження щодо реалізації (продажу), куріння, вживання та використання тютюнових виробів, предметів, пов'язаних з їх вживанням, трав'яних виробів для куріння, електронних сигарет, заправних контейнерів, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання

Реалізація (продаж) тютюнових виробів, предметів, пов'язаних з їх вживанням, трав'яних виробів для куріння, електронних сигарет, заправних контейнерів, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання особам, які не досягли 18 років, а також реалізація (продаж) тютюнових виробів в одиничних пачках, що містять менше 20 сигарет, сигарил або цигарок, чи поштучно (крім сигар) забороняються.

Забороняється куріння, вживання та використання тютюнових виробів, предметів, пов'язаних з їх вживанням, трав'яних виробів для куріння, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання, кальянів:

- 1) у ліфтах і таксофонах;
- 2) у приміщеннях та на території закладів охорони здоров'я;
- 3) у приміщеннях та на території навчальних закладів;
- 4) у приміщеннях та на території спортивних і фізкультурно-оздоровчих споруд та закладів фізичної культури і спорту;
- 5) у приміщеннях закладів ресторанного господарства;
- 6) у приміщеннях об'єктів культурного призначення;
- 7) у приміщеннях органів державної влади, інших державних установ, органів місцевого самоврядування;
- 8) у приміщеннях підприємств, установ та організацій усіх форм власності;
- 9) у приміщеннях готелів та аналогічних засобів розміщення громадян;
- 10) у приміщеннях гуртожитків;
- 11) на дитячих майданчиках;
- 12) у місцях загального користування житлових будинків;
- 13) у підземних переходах;
- 14) у транспорті загального користування, що використовується для перевезення пасажирів, у тому числі в таксі;

15) на вокзалах та станціях;

16) на зупинках громадського транспорту.

Забороняється куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, кальянів в аеропортах, крім спеціально відведених для цього місць.

У місцях та закладах, в яких куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, кальянів заборонено, розміщується наочна інформація, що складається з графічного знака про заборону куріння і тексту такого змісту: "Куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, кальянів заборонено!".

У спеціально відведених в аеропортах місцях для куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, кальянів розміщується наочна інформація, що складається з графічного знака і тексту такого змісту: "Місце для куріння. Куріння шкодить Вашому здоров'ю!".

Адміністрація аеропортів може відводити спеціальні місця для куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, кальянів, загальна площа яких не може перевищувати 5 відсотків загальної площі споруди аеропорту, за умови розташування таких місць в окремих відокремлених приміщеннях, які не мають потреби відвідувати люди, що не курять, не вживають, не використовують тютюнові вироби, електронні сигарети, пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, та обладнання їх витяжною вентиляцією, а також розміщення інформації, передбаченої **частиною п'ятою** цієї статті.

Сільські, селищні та міські ради у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці можуть постійно або тимчасово заборонити куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, тютюнових виробів без їх згоряння та кальянів у додатково визначених ними місцях.

{Стаття 13 в редакції Законів № 1512-VI від 11.06.2009, № 1824-VI від 21.01.2010; із змінами, внесеними згідно із Законами № 4844-VI від 24.05.2012, № 1019-IX від 02.12.2020; в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

Стаття 14. Пропагування знань про шкідливість вживання тютюнових виробів та заходи щодо запобігання поширенню вживання тютюнових виробів

З метою запобігання вживанню тютюнових виробів та зменшення їх шкідливого впливу на здоров'я людини центральні органи виконавчої влади, що реалізують державну політику у сферах охорони здоров'я, освіти і науки, молоді та спорту, туризму та курортів, в межах їх повноважень зобов'язані не рідше одного разу в квартал забезпечувати розміщення у друкованих медіа, на телебаченні і радіо соціальної реклами, інших інформаційних матеріалів про шкоду, якої завдають здоров'ю людини вживання тютюнових виробів і вдихання тютюнового диму, що виділяється під час куріння тютюнових виробів, насамперед здоров'ю дітей та молоді, і пропагувати здоровий спосіб життя.

{Частина перша статті 14 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

Навчальні програми та освітньо-професійні програми усіх навчальних закладів України незалежно від форми власності повинні включати спеціальні теми про шкоду для здоров'я людини куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання, насамперед для дітей та молоді, а також про переваги здорового способу життя.

Програми підготовки та перепідготовки медичних, фармацевтичних, соціальних і педагогічних працівників повинні містити спеціальні теми стосовно засобів і заходів профілактики та припинення вживання тютюнових виробів.

Стаття 15. Профілактика вживання тютюнових виробів і лікування залежності від тютюну (нікотинової залежності)

{Назва статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1512-VI від 11.06.2009}

Медичні працівники закладів охорони здоров'я усіх форм власності зобов'язані:

пропагувати медичні знання з питань профілактики захворювань, спричинених курінням тютюнових виробів чи іншим способом їх вживання, і запобігати їх вживанню серед населення, насамперед серед дітей та молоді;

надавати практичні поради щодо здорового способу життя та рекомендувати не починати курити чи іншим способом вживати тютюнові вироби або припинити їх вживання;

роз'яснювати про шкідливі наслідки для здоров'я людини куріння тютюнових виробів чи іншого способу їх вживання, впливу тютюнового диму;

надавати особам, які бажають позбутися залежності від тютюну (нікотинової залежності), відповідну лікувально-профілактичну допомогу.

{Абзац п'ятий частини першої статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1512-VI від 11.06.2009}

Заклади охорони здоров'я усіх форм власності зобов'язані в приміщенні, де вони обслуговують громадян, розміщувати наочну інформацію про шкідливі наслідки для здоров'я людини куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання, впливу тютюнового диму, практичні поради щодо здорового способу життя, рекомендації щодо відмови від куріння чи іншого способу вживання тютюнових виробів.

Медичні працівники, які працюють у відповідних навчальних закладах, повинні сприяти впровадженню в життя навчальних програм з питань профілактики вживання тютюнових виробів.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, та центри охорони здоров'я зобов'язані проводити у відповідних регіонах роботу по роз'ясненню населенню шкідливих наслідків для здоров'я людини вживання тютюнових виробів, пропагувати здоровий спосіб життя. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення та центральний орган виконавчої влади, що

реалізує державну політику у сфері телебачення і радіомовлення, та медіа зобов'язані сприяти зазначеним службам у проведенні цієї роботи.

{Частина четверта статті 15 із змінами, внесеними згідно із Законами № 5460-VI від 16.10.2012, № 2573-IX від 06.09.2022}

Стаття 16. Заборона реклами, стимулювання продажу та спонсорства тютюнових виробів

Забороняються будь-яка реклама та стимулювання продажу тютюнових виробів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються тютюнові вироби, у тому числі:

проведення заходів з безоплатної роздачі, у тому числі для маркетингових досліджень та дегустації, обміну одних тютюнових виробів на інші тютюнові вироби чи будь-які інші товари, роботи, послуги;

використання тютюнових виробів з метою отримання товарів, робіт, послуг;

пропонування або надання будь-якого прямого чи непрямого відшкодування з придбання або використання тютюнових виробів;

пропонування або надання бонусів, премій, повернення готівкових коштів, надання права на участь у будь-якій грі, лотереї, конкурсі, події, прямо або опосередковано пов'язаних з тютюновими виробами, якщо умовою надання чи участі в них є придбання або вживання тютюнових виробів;

продаж тютюнових виробів у наборі з будь-якими іншими товарами або послугами;

розміщення інформації про виробника тютюнових виробів та/або тютюнові вироби у місцях, у яких такі вироби реалізуються чи надаються споживачеві, у тому числі на елементах обладнання та/або оформлення місць торгівлі, з використанням графічних зображень чи малюнків, кольорових елементів, фонових вставок, відмінних від кольору торговельного обладнання чи оформлення вітрини, рухомих світлових приладів, пристроїв для демонстрації відеороликів, крім одного плаката розміром не більше 40x30 см на одне місце торгівлі, в якому надається текстова інформація, надрукована шрифтом чорного кольору на білому фоні про наявні у продажу тютюнові вироби та ціни на них;

розміщення інформації з метою стимулювання продажу тютюну безпосередньо на тютюнових виробках та/або на будь-якому їх упакуванні, у тому числі: малюнків та інших зображень, які не є частиною захищеної торгової марки; адрес веб-сайтів; листів-вкладок упакування тютюнових виробів; текстової або графічної інформації на прозорій обгортці упакування тютюнових виробів;

розміщення інформації щодо тютюнових виробів, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються тютюнові вироби, у місцях проведення розважальних заходів, у місцях роздрібною торгівлі, на автотранспортних засобах та обладнанні;

надсилання повідомлень поштою, електронною поштою, повідомлень на мобільні телефони, поширення відеодисків, відеоматеріалів, компакт-дисків, комп'ютерних та інших

ігор, розміщення будь-якої інформації в мережі Інтернет, включаючи соціальні мережі чи інші цифрові мережі, з метою стимулювання продажу тютюнових виробів;

продаж, пропонування для продажу, поставка чи реклама нетютюнових виробів, послуг, реклама чи упаковка яких містять напис, малюнок чи будь-яке інше зображення, повідомлення, які повністю або частково ідентифікуються чи асоціюються з тютюновим виробом, знаком для товарів і послуг чи з виробником тютюнових виробів;

інші заходи прямого та непрямого стимулювання продажу тютюнових виробів та вживання тютюну.

{Частина перша статті 16 в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

Забороняється спонсорство тютюну, в тому числі:

спонсорство телепередач, радіопередач, театральних-концертних, спортивних та інших заходів, програм чи окремих осіб або спонсорство з використанням знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються тютюнові вироби;

надання виробниками тютюнових виробів або пов'язаними з ними організаціями фінансової або іншої підтримки заходам, діяльності, окремим особам або групам, в тому числі політичним партіям або діячам, спортсменам або спортивним командам, артистам або артистичним групам, навчальним закладам усіх форм власності;

проведення інформаційних кампаній та заходів для населення, в тому числі з метою профілактики куріння серед молоді, за прямої або опосередкованої фінансової підтримки виробників тютюнових виробів або пов'язаних з ними організацій.

{Стаття 16 в редакції Закону № 3778-VI від 22.09.2011}

Стаття 16¹. Заборона реклами, стимулювання продажу та спонсорства пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання

Забороняються реклама та стимулювання продажу пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згорання, у тому числі:

проведення заходів з безоплатної роздачі, у тому числі для маркетингових досліджень, обміну одних пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання на інші пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згорання чи будь-які інші товари, роботи, послуги;

використання пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання з метою отримання товарів, робіт, послуг;

пропонування або надання будь-якого прямого чи непрямого відшкодування на придбання або використання пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згорання;

пропонування або надання бонусів, премій, повернення готівкових коштів, надання права на участь у будь-якій грі, лотереї, конкурсі, події, прямо або опосередковано пов'язаних з пристроями для споживання тютюнових виробів без їх згорання, якщо умовою

надання чи участі в них є придбання або використання пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння;

продаж пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння у наборі з будь-якими іншими товарами або послугами;

розміщення інформації про виробника пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння та/або пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння у місцях, у яких такі пристрої реалізуються чи надаються споживачеві, з використанням графічних зображень чи малюнків (крім знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються такі пристрої), кольорових елементів, фонових вставок, відмінних від кольору торговельного обладнання чи оформлення вітрини, рухомих світлових приладів, пристроїв для демонстрації відеороликів, а також розміщення поза межами місць реалізації пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння будь-якої інформації про виробника пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння та/або пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння;

розміщення інформації щодо тютюну з метою стимулювання його продажу на пристроях для споживання тютюнових виробів без їх згоряння та/або на будь-якому їх упакуванні, у тому числі: малюнків та інших зображень, які не є частиною захищеної торгової марки; адрес веб-сайтів; листків-вкладок до упакування пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння; текстової або графічної інформації на прозорій обгортці упакування пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння;

розміщення інформації щодо пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, у місцях проведення розважальних заходів, на транспортних засобах та обладнанні;

надсилання повідомлень поштою, електронною поштою, повідомлень на мобільні телефони без згоди споживача, поширення відеодисків, відеоматеріалів, компакт-дисків, комп'ютерних та інших ігор, розміщення інформації в мережі Інтернет (крім знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, у тому вигляді, в якому їм наданий правовий захист відповідно до законодавства про охорону прав інтелектуальної власності), включаючи соціальні мережі чи інші цифрові мережі (крім інформації фізичних осіб на своїх особистих сторінках), з метою стимулювання продажу пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння;

продаж, пропонування для продажу, поставка чи реклама нетютюнових виробів, послуг, реклама чи упаковка яких містить напис, малюнок чи будь-яке інше зображення, повідомлення, які повністю або частково ідентифікуються чи асоціюються з пристроями для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, знаком для товарів і послуг чи з виробником пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння.

Забораються спонсорство пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, у тому числі:

спонсорство телепередач, радіопередач, театральних-концертних, спортивних та інших заходів, програм чи окремих осіб або спонсорство з використанням знаків для товарів і

послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння;

надання виробниками пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння або пов'язаними з ними організаціями фінансової або іншої підтримки заходам, діяльності, окремим особам або групам, у тому числі політичним партіям, політичним чи громадським діячам, спортсменам або спортивним командам, артистам або артистичним групам, закладам освіти усіх форм власності;

проведення інформаційних кампаній та заходів для населення, у тому числі з метою профілактики куріння серед молоді, за прямої або опосередкованої фінансової підтримки виробниками пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння або пов'язаними з ними організаціями.

Допускається розміщення інформації для повнолітніх осіб щодо асортименту, споживчих характеристик, обслуговування та використання пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння на веб-сайтах виробників, імпортерів таких виробів, обов'язковою умовою доступу до яких є попередня ідентифікація віку користувачів з використанням документа, що посвідчує особу, в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

{Закон доповнено статтею 16¹ згідно із Законом № 1978-IX від 16.12.2021}

Стаття 16². Заборона реклами, стимулювання продажу та спонсорства електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах

Забороняються реклама та стимулювання продажу електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються електронні сигарети, заправні контейнери та рідини, що використовуються в електронних сигаретах, у тому числі:

проведення заходів з безоплатної роздачі, у тому числі для маркетингових досліджень та дегустації, обміну одних електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, на інші електронні сигарети, заправні контейнери та рідини, що використовуються в електронних сигаретах, чи інші товари, роботи, послуги;

використання електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, з метою отримання товарів, робіт, послуг;

пропонування або надання будь-якого прямого чи непрямого відшкодування на придбання або використання до, в процесі або після придбання електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;

пропонування або надання бонусів, премій, повернення готівкових коштів, надання права на участь у будь-якій грі, лотереї, конкурсі, події, прямо або опосередковано пов'язаних з електронними сигаретами, заправними контейнерами та рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, якщо умовою надання або участі в них є придбання або використання електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;

продаж електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, у наборі з будь-якими іншими товарами або послугами;

розміщення інформації про виробника електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, у місцях, де ці товари реалізуються чи надаються споживачеві, з використанням графічних зображень чи малюнків, кольорових елементів, фонових вставок, відмінних від кольору торговельного обладнання чи оформлення вітрини (крім знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються ці товари), рухомих світлових приладів, пристроїв для демонстрації відеороликів, а також розміщення поза межами місць реалізації електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, будь-якої інформації про виробника електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;

розміщення інформації з метою стимулювання продажу електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, безпосередньо на електронних сигаретах, заправних контейнерах, рідинах, що використовуються в електронних сигаретах, та/або їх упакуванні, у тому числі: малюнків та інших зображень, які не є частиною захищеної торгової марки; вкладень до упакування електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;

розміщення інформації щодо електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються електронні сигарети, заправні контейнери та рідини, що використовуються в електронних сигаретах, в місцях проведення розважальних заходів, на транспортних засобах та обладнанні;

надсилання повідомлень поштою, електронною поштою, повідомлень на мобільні телефони без згоди споживача, поширення відеодисків, відеоматеріалів, компакт-дисків, комп'ютерних та інших ігор, розміщення інформації в мережі Інтернет (крім знаків для товарів і послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються ці товари, в тому вигляді, в якому їм наданий правовий захист відповідно до законодавства про охорону прав інтелектуальної власності), включаючи соціальні чи інші цифрові мережі (крім інформації фізичних осіб на своїх особистих сторінках), з метою стимулювання продажу електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах;

продаж, пропонування для продажу, поставка чи реклама нетютюнових виробів, послуг, реклама або упаковка яких містить напис, малюнок чи будь-яке інше зображення, повідомлення, які повністю або в частині ідентифікуються чи асоціюються з електронними сигаретами, заправними контейнерами та рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, знаком для товарів і послуг чи з виробником електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах.

Забороняється спонсорство електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, у тому числі:

спонсорство телепередач, радіопередач, театральних-концертних, спортивних та інших заходів, програм чи окремих осіб або спонсорство з використанням знаків для товарів і

послуг, інших об'єктів права інтелектуальної власності, під якими випускаються електронні сигарети, заправні контейнери та рідини, що використовуються в електронних сигаретах;

надання виробниками електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, або пов'язаними з ними організаціями фінансової або іншої підтримки заходам, діяльності, окремим особам або групам, у тому числі політичним партіям, політичним чи громадським діячам, спортсменам або спортивним командам, артистам або артистичним групам, закладам освіти усіх форм власності;

проведення інформаційних кампаній та заходів для населення, в тому числі з метою профілактики куріння серед молоді, за прямої або опосередкованої фінансової підтримки виробниками електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, або пов'язаними з ними організаціями.

Допускається розміщення інформації для повнолітніх осіб щодо асортименту, споживчих характеристик, обслуговування та використання електронних сигарет на веб-сайтах виробників, імпортерів таких виробів, обов'язковою умовою доступу до яких є попередня ідентифікація віку користувачів з використанням документа, що посвідчує особу, в **порядку**, встановленому Кабінетом Міністрів України.

{Закон доповнено статтею 16² згідно із Законом № 1978-IX від 16.12.2021}

Стаття 17. Моніторинг заходів реалізації державної політики щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення

Для забезпечення реалізації основних напрямів державної політики щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, проводиться моніторинг ефективності вжитих заходів, що передбачає:

{Абзац перший частини першої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законами № 5460-VI від 16.10.2012, № 2573-IX від 06.09.2022}

спостереження за станом здоров'я населення з метою виявлення змін у стані його здоров'я у зв'язку з проведеними заходами, спрямованими на попередження та зменшення куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання, насамперед серед дітей та молоді;

дослідження поширеності вживання тютюнових виробів серед населення та оцінку одержаних даних;

розроблення та впровадження в медичну практику методів профілактики, діагностики і лікування залежності від тютюну (нікотинової залежності), захворювань, спричинених курінням тютюнових виробів чи іншим способом їх вживання.

{Абзац четвертий частини першої статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1512-VI від 11.06.2009}

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, зобов'язаний щорічно в установленому порядку оприлюднювати результати моніторингу в медіа.

{Частина друга статті 17 із змінами, внесеними згідно із Законами № 5460-VI від 16.10.2012, № 2573-IX від 06.09.2022}

Стаття 18. Міжнародне співробітництво

Україна бере участь у міжнародному співробітництві з відповідними міжнародними організаціями з питань контролю та протидії протиправному обігу тютюнових виробів для вжиття спільних заходів щодо запобігання поширенню вживання тютюнових виробів та боротьби з курінням, гармонізації національних стандартів з міжнародними стандартами, які визначають вимоги до безпеки тютюнових виробів. З цією метою здійснюються обмін інформацією, прогресивними технологіями, професійна та наукова співпраця відповідних органів і організацій.

{Частина перша статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом № 124-IX від 20.09.2019}

Держава підтримує усі форми міжнародного співробітництва щодо запобігання поширенню вживання тютюнових виробів, що не суперечать законодавству України.

Стаття 19. Органи державного контролю за дотриманням положень цього Закону

Державний контроль за дотриманням положень цього Закону здійснюють відповідні центральні органи виконавчої влади в межах повноважень, визначених законом.

{Стаття 19 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5460-VI від 16.10.2012}

Стаття 20. Відповідальність за порушення законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення

{Стаття 20 набирає чинності з 1 січня 2007 року згідно з пунктом 1 статті 21 цього Закону}

Особи, винні у порушенні законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення, несуть відповідальність згідно з законом.

За порушення норм цього Закону центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення, застосовує фінансові санкції до суб'єктів господарювання у разі:

{Абзац перший частини другої статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2573-IX від 06.09.2022}

порушення вимог статей 10, 10¹, 12, 12¹, 12², 12³, 12⁴ цього Закону - двадцять тисяч гривень;

{Абзац другий частини другої статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1824-VI від 21.01.2010; в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

порушення вимог статті 11¹ цього Закону - тридцять тисяч гривень;

{Абзац третій частини другої статті 20 в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

повторного протягом року порушення вимог статей 10, 10¹, 11¹, 12, 12¹, 12², 12³, 12⁴ цього Закону - п'ятдесят тисяч гривень;

{Абзац четвертий частини другої статті 20 в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

реалізації (продажу) тютюнових виробів, предметів, пов'язаних з їх вживанням, трав'яних виробів для куріння, електронних сигарет, заправних контейнерів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння особам, які не досягли 18 років, чи реалізації (продажу) тютюнових виробів в одиничних пачках, що містять менше 20 сигарет, сигарил або цигарок, чи поштучно (крім сигар) - шістдесят неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а в разі повторного протягом року вчинення таких порушень - шістсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

{Абзац п'ятий частини другої статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1824-VI від 21.01.2010; в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

розміщення кальяну або куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, кальянів у місцях, передбачених частиною другою статті 13 цього Закону, крім приміщень закладів ресторанного господарства, - одна тисяча гривень, а в разі повторного протягом року вчинення таких порушень - десять тисяч гривень;

{Абзац шостий частини другої статті 20 в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

розміщення попільничок чи кальяну або куріння, вживання, використання тютюнових виробів, електронних сигарет, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, кальянів у приміщеннях закладів ресторанного господарства - три тисячі гривень, а в разі повторного протягом року вчинення таких порушень - п'ятнадцять тисяч гривень;

{Абзац сьомий частини другої статті 20 в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

нерозміщення інформації, передбаченої частиною четвертою статті 13 цього Закону, порушення вимог частини шостої статті 13 цього Закону - одна тисяча гривень;

{Абзац восьмий частини другої статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1824-VI від 21.01.2010; в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

порушення вимог статей 16, 16¹ чи 16² цього Закону - тридцять тисяч гривень, а в разі повторного протягом року вчинення таких порушень - п'ятдесят тисяч гривень за кожен факт реклами на окремому рекламному носії або кожний окремий захід з метою стимулювання продажу тютюнових виробів, пристроїв для споживання тютюнових виробів без їх згоряння, електронних сигарет, заправних контейнерів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах.

{Абзац дев'ятий частини другої статті 20 в редакції Закону № 1978-IX від 16.12.2021}

Рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення, може бути оскаржено до суду.

{Частина третя статті 20 в редакції Закону № 1512-VI від 11.06.2009; із змінами, внесеними згідно із Законом № 2573-IX від 06.09.2022}

У разі невиконання в добровільному порядку суб'єктами господарювання рішень (постанов) центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення, та його посадових осіб про накладення фінансових санкцій за порушення законодавства про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення примусове виконання таких рішень (постанов) здійснюється центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), у порядку, встановленому **Законом України "Про виконавче провадження"**.

{Частина четверта статті 20 в редакції Законів № 1512-VI від 11.06.2009, № 1978-IX від 16.12.2021; із змінами, внесеними згідно із Законом № 2573-IX від 06.09.2022}

Фінансові санкції, передбачені **частиною другою** цієї статті, накладаються керівником, заступниками керівника центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення, а також іншими уповноваженими керівником посадовими особами цього органу після розгляду матеріалів, які засвідчують факт порушення.

{Частина п'ята статті 20 в редакції Закону № 1512-VI від 11.06.2009; із змінами, внесеними згідно із Законами № 5460-VI від 16.10.2012, № 2573-IX від 06.09.2022}

Про вчинення правопорушення, зазначеного у **частині другій** цієї статті, уповноваженою особою центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я населення, складається акт, який разом з письмовим поясненням керівника відповідного суб'єкта господарювання та документами, що стосуються справи, протягом трьох днів надсилається посадовій особі, яка має право накладати фінансові санкції.

{Частина шоста статті 20 із змінами, внесеними згідно із Законами № 1512-VI від 11.06.2009, № 2573-IX від 06.09.2022}

Рішення про накладення фінансових санкцій приймається протягом 10 днів після отримання документів, зазначених у **частині шостій** цієї статті. Рішення про накладення фінансових санкцій оформляється постановою, що надсилається суб'єкту господарювання, на якого накладено фінансові санкції, та банківській установі, в якій відкрито поточний рахунок цієї юридичної особи.

Накладення фінансових санкцій не звільняє осіб, винних у порушенні цього Закону, від дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової або кримінальної відповідальності, встановленої законами України.

Стаття 21. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня опублікування, крім частини третьої статті 13, яка набирає чинності з 1 липня 2006 року, абзаців третього та четвертого частини другої статті 10, статей 12 і 20 та підпункту "в" підпункту 2 пункту 2 статті 21 "Прикінцеві положення", які набирають чинності з 1 січня 2007 року, абзацу другого частини другої статті 10 та підпункту "б" підпункту 2 пункту 2 статті 21 "Прикінцеві положення", які набирають чинності з 1 січня 2009 року.

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

а) доповнити статтями 168² і 175¹ такого змісту:

"Стаття 168². Випуск у продаж продукції з порушенням вимог щодо медичних попереджень споживачів тютюнових виробів

Випуск у продаж продукції з порушенням вимог щодо медичних попереджень споживачів тютюнових виробів -

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб від п'яти до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

"Стаття 175¹. Куріння тютюнових виробів у заборонених місцях

Куріння тютюнових виробів у місцях, де це заборонено законом, а також в інших місцях, визначених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради, -

тягне за собою попередження або накладення штрафу від одного до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Повторне протягом року вчинення порушення, передбаченого частиною першою цієї статті, за яке особу вже було піддано адміністративному стягненню, -

тягне за собою накладення штрафу від п'яти до семи неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

б) статтю 156 викласти в такій редакції:

"Стаття 156. Порушення правил торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами

Роздрібна або оптова, включаючи імпорт або експорт, торгівля спиртом етиловим, коньячним або плодовим або роздрібна торгівля алкогольними напоями чи тютюновими виробами без наявності ліцензії або без марок акцизного збору чи з підробленими марками цього збору -

тягне за собою накладення штрафу від двадцяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією предметів торгівлі та виручки, одержаної від продажу предметів торгівлі.

Порушення працівником підприємства (організації) торгівлі або громадського харчування правил торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами, а саме: торгівля алкогольними напоями або тютюновими виробами в приміщеннях або на територіях, заборонених законом, або в інших місцях, визначених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради як такі, де роздрібна торгівля алкогольними напоями або тютюновими виробами заборонена, а так само торгівля алкогольними напоями або тютюновими виробами через торгові автомати чи неповнолітніми особами, а також продаж алкогольних напоїв або тютюнових виробів особі, яка не досягла 18 років, -

тягне за собою накладення штрафу від п'яти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Торгівля алкогольними напоями або тютюновими виробами з рук -

тягне за собою накладення штрафу від трьох до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією предметів торгівлі.

Дії, передбачені частиною першою чи третьою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за такі ж порушення, -

тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти до тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією предметів торгівлі";

в) **частину другу** статті 13 після слів і цифр "частинами першою і другою статті 130" доповнити словами і цифрами "частиною другою статті 156";

г) в абзаці другому частини другої **статей 110 і 115** та в абзаці другому частини третьої **статей 117 і 119** слова і цифри "від 0,5 до одного неоподатковуваного мінімуму доходів громадян" замінити словами "від одного до трьох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

г) у **статті 218**:

у частині першій слово і цифри "статтями 159" замінити словами і цифрами "статтею 159, статтею 175¹ (за порушення, вчинені у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтею";

у частині другій цифри "179" замінити словами і цифрами "статтею 175¹ (за порушення, вчинені у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтею 179";

д) у **статті 219** цифри "179" замінити словами і цифрами "статтею 175¹ (за порушення, вчинені у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтею 179";

е) у **статті 221** слова і цифри "частинами першою і третьою статті 156" замінити словами і цифрами "частинами першою, третьою і четвертою статті 156";

є) у **статті 222**:

у частині першій цифри "176" замінити словами і цифрами "статтею 175¹ (за винятком порушень, вчинених у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтями 176";

в абзацах першому та третьому пункту 1 частини другої слово і цифри "статтями 176" замінити словами і цифрами "статтею 175¹ (за винятком порушень, вчинених у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статтями 176";

ж) у частині першій статті 244⁴ цифри "170" замінити словами і цифрами "стаття 168², стаття 170";

з) у статті 255:

у частині першій:

в абзаці другому пункту 1 цифри "176" замінити словами і цифрами "стаття 175¹ (за винятком порушень, вчинених у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статті 176";

у пункті 2 цифри "183" замінити словами і цифрами "стаття 175¹ (за порушення, вчинені у місцях, заборонених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради), статті 183";

абзац другий пункту 9 після цифр "160" доповнити цифрами "175¹";

и) у частині першій статті 294 слова і цифри "частинами першою і третьою статті 156" замінити словами і цифрами "частинами першою, третьою і четвертою статті 156";

2) у Законі України "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 46, ст. 345; 1997 р., № 45, ст. 286; 1998 р., № 26, ст. 168; 2000 р., № 30, ст. 240; 2001 р., № 11, ст. 45; 2002 р., № 26, ст. 175, № 50, ст. 365; 2005 р., № 4, ст. 91, №№ 17-19, ст. 267):

а) абзац сьомий статті 1 викласти в такій редакції:

"тютюнові вироби - сигарети з фільтром або без фільтру, цигарки, сигари, сигарили, а також люльковий, нюхальний, смоктальний, жувальний тютюн, махорка та інші вироби з тютюну чи його замінників для куріння, нюхання, смоктання чи жування";

б) частину другу статті 9 виключити;

в) абзаци восьмий та дев'ятий частини третьої статті 11 викласти в такій редакції:

"відомості щодо вмісту смоли, нікотину, що входять до складу тютюнових виробів і виділяються з тютюновим димом під час їх куріння, які наносяться на зовнішню поверхню однієї меншої сторони упаковки тютюнових виробів і займають не менше 15 відсотків площі цієї сторони;

текст основного медичного попередження споживачів тютюнових виробів "Куріння призводить до серцево-судинних захворювань та раку легенів" та текст додаткового медичного попередження, вибраний із шести текстів додаткових медичних попереджень такого змісту: "Куріння під час вагітності шкодить вашій дитині"; "Тютюновий дим шкодить здоров'ю тих, хто вас оточує"; "Куріння викликає залежність, не починайте

курити!"; "Куріння викликає імпотенцію"; "Захистіть дітей: не дозволяйте їм дихати вашим димом"; "Курці помирають рано", які наносяться на упаковки тютюнових виробів почергово, повинні займати не менше 30 відсотків площі зовнішньої поверхні кожної більшої сторони упаковки тютюнових виробів. Тексти основного та додаткового медичних попереджень споживачів тютюнових виробів, які зазначаються на кожній упаковці тютюнових виробів, повинні бути чіткими, надрукованими в чорній рамці, ширина якої не менша, ніж три міліметри, чорним жирним шрифтом на білому фоні, рядковими буквами, за винятком першої букви попередження, розміщеними по центру рамки таким чином, щоб забезпечити цілісність цих текстів при відкриванні тютюнового виробу способом, зазначеним на його упаковці, і не перекриватися іншою друкованою інформацією або марками акцизного збору".

3. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня опублікування цього Закону:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення нормативно-правових актів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом.

4. Тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану в Україні, дозволяються імпорт та реалізація на митній території України тютюнових виробів, віднесених до кодів 2402 20 90 20 та 2403 99 90 10 згідно з [УКТ ЗЕД](#), з маркуванням, відмінним від маркування, передбаченого [статтею 12](#) цього Закону.

Обіг маркованих відповідно до цього підпункту тютюнових виробів здійснюється до їх повної реалізації кінцевому споживачу, але не пізніше ніж через три місяці після припинення або скасування воєнного стану.

{Статтю 21 доповнено пунктом 4 згідно із Законом № 2120-IX від 15.03.2022}

5. Тимчасово, на період до припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану в Україні, штрафи, передбачені [статтею 20](#) цього Закону за порушення вимог [статті 12](#) цього Закону щодо медичного попередження споживачів тютюнових виробів для куріння та вимоги до упакування таких виробів, віднесених до кодів 2402 20 90 20 та 2403 99 90 10 згідно з [УКТ ЗЕД](#), не застосовуються.

{Статтю 21 доповнено пунктом 5 згідно із Законом № 2120-IX від 15.03.2022}

Президент України

В.ЮЩЕНКО

м. Київ
22 вересня 2005 року
№ 2899-IV

Про заходи щодо попередження та зменшення
вживання тютюнових виробів і їх шкідливого
впливу на здоров'я населення
Закон України від 22.09.2005 № 2899-IV
Редакція від **11.01.2024**, підстава — [1978-IX](#)
Постійна адреса:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/2899-15>

Законодавство України
станом на 08.04.2024
чинний

2899-15

Публікації документа

- **Голос України** від 25.10.2005 — № 201
- **Урядовий кур'єр** від 02.11.2005 — № 208
- **Офіційний вісник України** від 02.11.2005 — 2005 р., № 42, стор. 51, стаття 2642, код акта 34098/2005
- **Відомості Верховної Ради України** від 30.12.2005 — 2005 р., № 52, стор. 2707, стаття 565